

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKLAPJA,

MINT

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ ÖNÁLLÓ MELLÉKLETE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A méhészetre vonatkozó közlemények
a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez
címezendők.
Kolozsvár, (Ó-vár, Bástyautca 9. sz.)

Rendes tagok 2 frt, körli tagok 1 frtot fizetnek.
a „Méhészeti Közlöny“-t és „Erdélyi Gazda“-t
ingyen kapják.

Miként kezeljük méhcsaládainkat méznyerés czéljából s miként, ha szaporításra törekszünk?*)

Jelige:

Sok munkás kéz csodát művel
Egyesült erővel.

Bár mibe fogjunk, előre meghatározott terv szerint kell haladnunk, ha sikert akarunk.

A ki a méhészetbe fog, annak is tudnia kell előre, hogy mire akar dolgozni és a szerint kell kezelnie méhcsaládjait.

Minden munkát azért végzünk, hogy hasznát lássuk, tehát a végcél: a haszon. Ha nincs semmi haszon: munkánk hasztalan, mi csüggeszt és elkedvetlenit.

Ha méhészetünk csak költséget okoz, hasznot soha, csakhamar beleununk és abbahagyjuk azt hozván okul: „Nincs szerencsénk.“ Pedig inkább azt kellene mondanunk: „Még nem értem a méhészet mesterségét, még sokat kell tanulnom.“

A méhészet okszerű kezelés mellett, csakis h a s z n o t hajthat.

A végcél elérésére háromféle tervet követhet a méhész. Vagy azt, hogy méheit rohamosan szaporítsa, mellőzván a mézeltetést; vagy: hogy méhei a lehető legtöbb mézet gyűjtsenek számára, vagy a közép-utat, hogy méhei szaporodjanak bizonyos % -kal és valamennyi mézet is nyerjen jutalmul. Sok raj és sok méz két ellentétes fogalom.

*) Pályamunka a m.-egylet által kitűzött pályadíjra.

Jelenleg a két első tervet fogom tárgyalni fölvettem czimemnek megfelelőleg és pedig mozgó szerkezetű méhlabban.

I.

A ki sok mézet akar méheivel gyűjtetni, annak — nézetem szerint — a következőképen kell eljárni:

Mindenekelőtt ismernie kell a méhek némi természetrajzát és tudnia kell a méhek fejlődési mozzanatait. Ismernie kell vidékének méhlegelőjét és tudnia kell, mely időre várhatja a főmézhordást, mire az időjárásból körülbelül következtethet.

Ha ezeket tudja, úgy azon időre méheivel teljes és a lehető legnagyobb munkaerőben állhat ki.

Mint hogy a méhnek a peteállapottól a kirepülésig 45 napra van szüksége, tehát a méhésznek a főhordás előtt 45 napnál már előbb is készülnie kell. Pl. Ha a főhordás az ákáczirágásra esik, ami nála május 20-tól jun. 5-ig tart, akkor azon méh, mely máj. 20 án fogja a méhlabot először elhagyni, még apr. 5-én pete volt. Tehát azon kell a méhésznek lennie, hogy már apr. elején méheinek az időhöz mért, lehető előhaladott szaporulata legyen, mit számításból etetéssel ér el.

Ily körülmények közt a méhész a számításból etetést már márczius utóljában megkezdheti.

Etetni szoktuk a méheket vizes méz és később mézes vízzel és virágpórral helyett lisztfélékkel.

Márczius 20. körül az időjárás már rendszerint olyan, hogy a méhek a tisztulási kirepülést elvégezték, sőt napközben már keresgélnek is. Ekkor már okvetlen kell méheinknek lisztet adni, vagy, ha előbb kijárnak, előbb is. Én durvább lisztet és finomra tört paprikát, külön-külön, szabadban szoktam nekik adni.

Kell nekik már ekkor vizes mézet is adni, de mindig csak éjjelre és úgy, hogy a méheknek a fiasítási teret el ne kelljen hagyniok.

A higitás úgy történik, hogy a méz- és víz-keveréket gyenge tűzön, addig melegítjük és kavargatjuk, míg a méz teljesen föloldódott és a vízzel elegyedett. Etetésre 25—30° C. melegen lehet adni körülbelül így:

Márczius 20—25-ig napi adag 4 deka méz, 2 deka víz; márcz. 26—31-ig 4 d. méz, 3 d. víz; apr. 1—5-ig 4 d. méz, 4 d. víz; apr. 6—10-ig 6 d. méz, 9 d. víz; apr. 11—15-ig 6 d. méz, 12 d. víz; apr. 16—20-ig 4 d. méz, 12 d. víz; apr. 21—25-ig 2 d. méz és 6 d. víz. Ha a méhlegelő olyan, hogy a méhek jól hordanak, pl. repce virágzik,

akkor az etetést beszüntetjük, ha pedig közben esős, szeles idő a méheket kirepülésben gátolná, akkor ismét etetni kell. Az itatást beszüntetni egész fiasítási idő alatt, veszélyes. Egy család ilyformán elfogyaszt $1\frac{3}{4}$ —2 kiló mézet. A méztérből a téli melegtartót mindaddig nem szabad kivenni, míg a levegő állandóul 20 fokon felül nincs. Ha azonban a méhek párájától megnedvesedett, szárazzal kell kicserélni.

Az etetes úgy végzendő, hogy a méhek lehetőleg kiméltessenek a háborgatástól. A fiasítási tér mindig a népességhez legyen alkalmazva és a szükség szerint 2—2 kerettel nagyobbítva. Ha egyik másik család gyengébb lenne, a legerősebbekből vett, érett fiasítással erősíthetők meg úgy, hogy minden család lehetőleg egyforma erőben legyen.

Ha a főmézelés közeledik, előtte néhány nappal az anyát lehető legkisebb helyre szorítjuk, vagy kupakkal leborítjuk. A méztért a mézelésre elkészítjük. A fiasítási térben heresejtes kereteket meg ne tőrjünk, mert sok here alkalmatlan és sok mézet fogyaszt. Elég egy családra 200—300 here. A heresejtekből könnyebb a kipergetés, azért azokat a méztérben helyezhetjük el. A ki szép, szűzsejtes mézet akar, az 2 kiépitett, üres keret közé függesszen egy sejtkedzes, vagy sejtközfal keret a méztérbe.

Ha a főméz hordás megérkezett, megnyitjuk a méztért, elővesszük a pergetőt és mihelyt a keretek megteltek, mindjárt pörgetünk, hogy méheinknek folyton legyen üres keretük a méz számára.

Ha a nagy hordás vége felé közeledik, kiereszthetjük az anyát.

Összegezve a mondottakat, a ki méznyeres céljából akarja méheit kezelni, a következő „10 parancs“-ot tartsa szem előtt :

1. Kitünő néppel, fiatal anyával, elegendő méz és virággal teltesd be méheidet ;

2. Méheidnek télen a legnagyobb nyugalmat és egyenletes hőmérséklet biztosíts.

3. Mibelyt az idő kedvező, — akár februárban is, — tisztulási kirepülésre ösztönözd méheidet.

4. Tavaszi első munkád méheid megvizsgálása legyen s a hol kell, segíts rajtuk.

5. Még a természetben virág nincs, vagy kevés van, adj méheidnek virágpor-pótlékot.

6. Méheidet higitott mózzal etesd és itasd, hogy fiasítsanak.

7. Mézeltetésre szánt családodat rajzani ne engedd.

8. Főmézhordáskor az anyát szűk térre szorítván, akadályozza a petézést.

9. A méhlokot a mézelésre czélszerűen rendezd be.

10. Mézpergetéskor méheidet lehetőleg kiméld.

II.

A ki méheit bármi okból szaporítani akarja, annak ugyanazon szabályokon kell küzdenie, mint a ki méznyerés czéljából kezeli méheit. Itt is, ott is fődolog: minél több méh. A forduló pont csak a főmézelő idő megérkeztével jó elő.

Mielőtt azonban innen folytatnám, legyen szabad kitérnem arra, mily körülményt tartok én jogosultnak, hogy a méhészt méhcsaládjainak számát a méznyerés mellőzésével szaporítsa.

Helyes a teljes erővel szaporítás akkor:

1. Ha a méhésznek biztos kilátása van arra, hogy jövőben környékén a méhlegelő annyira javuland, hogy a jelenleg eleresztett mézszüretet majdan a több családdal kihasználható méhlegelő nagy haszonnal fogja pótolni.

2. Ha a méhészt oly körülmények közt van, hogy a család szaporítással sikeres kereskedést űzhet a rajok eladásával, mi nagyobb jövedelmet biztosít, mint a méztermelés.

Ezen két körülménynél én egyéb elfogadható okot a rohamos szaporításra nem látok, de itt is helytelenitem, ha valaki ökölnyi rajokkal csak családjainak a számát szaporítja, mert akkor nem haszon, de kár lesz a vége.

Helyes még a mérsékelt és öntudatos szaporítás, ha méhállományát bizonyos mennyiségig szándékozik a méhészt fölvinni, e mellett nem veti meg méztermelést sem.

Most már folytathatom, hogy a főmézelés elérkeztével miként rendezze be méhcsaládját az, ki szaporításra törekszik.

Ha a fiasítási tér már teljesen megtelt fiasítás és petével, akkor megnyitom a méztér a fiasításnak. Kiszedek annyi befödött fiasítási keretet, mennyit a méztérbe berakhatok és helyettük a fiasítási térbe sejt-közfalas és kiépített üres, dolgozósejtes keretet fölváltva rakok be. Ezeket az anya néhány nap alatt bepetéztvén, a méhlokban óriási nép és körülbelül 27 fiasítás és petével telt keret van, melyből a méhészt most már tetszése szerint, akár 2 múrajt is csinálhat. Ily szándék mellett, anyanevelőkben előre kell anyákat nevelni és a múrajoknak termékeny anyát adni.

Ezen műrajok még a nagy mézhordás alatt készülvén: kitünő családokká válnak és még fölösjeles mézzel is szolgálnak, dacára annak, hogy a méhcsaládok száma 200%-kal szaporodott.

Összesítve itt is a mondottakat, a ki szaperitásra törokszik, a következő — ismét — „10 parancsolat“-ot tartsa szem előtt:

A 6 első parancs ugyanaz, mi főnnebb a méznyerés céljából ke zelt kasoknál mondva volt. Itt lesz folytatólag :

7. Szaporításra szánt méhlikaidat folyton üres dolgozósejtes ke rrettel lásd el, hogy az anya a petezésben akadályozva ne legyen.

8. Az anyát a fiasítási tér felső sorában petéztess, hogy hollété ről mindig tudomásod legyen és az önkéntes rajzást gátolhasd.

9. A méztérben csak befedett fiasítást engedj, mert ott az álczát táplálni nehéz a méheknek.

10. Ha méhlikod tele van fiasítással, fogj a műrajkészítéshez.

Egyleti mozgalom.

Folyó évi május 18-án választmányi ülés tartatott, melyen Bodor László alelnök elnökölt; jelen voltak: Boér Sándor, Csiki J. János, Gebhardt Döme pénztárnok, Kőmives Gerő, Szentgyörgyi Lajos főtitkár, Turcsányi Gyula, Zágoni (Albu) József igazg. alelnök, Wieder József.

Alelnök első sorban bejelentette, hogy az erdélyi gazdasági egye sület állatkiállítási szakosztályának előkészítő bizottsága felkérte, hogy az idéni tenyészállatkiállítás alkalmával tartandó méhészeti kiállítás rendezését vállalja magára, mely másnemű, u. m. virágkertészet, gyümölcs, szőlő, tejgazdasági terménykiállításokkal lesz egybekötve.

A választmány örvendetesen vette tudomásul alelnök jelentését s egyhangulag elhatározta, hogy a méhészeti kiállításban részt fog venni s egyszersmint fölkéri valamennyi tagját s a köröket is, hogy a kiállításban minél számosabban vegyenek részt. A Szentgyörgyi főtitkár, Gebhardt pénztárnok, Zágoni (Albu) igazgató-alelnök, Csiki J. és Kőmives G. személyében egy előkészítő bizottság küldetett ki, mely a Bodor L. alelnök vezetése mellett fog működni.

Alelnök jelenti, hogy az egylet által kitűzött pályadijakra összesen 13 pályamunka érkezett be, a következő jeligékkal:

1. Szeresd a méheket. 2. Ki jól kezd, jól végez. 3. Sok munkás kéz csodát művel stb. 4. Többet ésszel, mint erővel. 5. Él a mező, él a

liget stb. 6. Repül a méhecske virágról-virágra. 7. Óvjad, védjed méhesedet stb. 8. Ki mint vet, úgy arat. 9. Győzzön a jobb. 10. A napfény minden melegnek és a meleg minden életnek forrása. 11. Örülj, szeress s a mig lehet, keress. 12. Szomoru az árvák sorsa. 13. Szeresd a méheket. — Pályabírákuk felkérettek: Gebhardt D., Szentgyörgyi L., Zágoni (Albu) J. és Wieder J. A bíráló bizottság elnöke Bodor László alelnök.

Felolvastatott a szamosujvári m. kör átirata, melyben a m.-egylet figyelmét felhívja arra, hogy Szamosujvárt nagyban úzik a szabadban való mézsajtolást, minek megmérhetlen káros következménye van a méhészetre, mert a lelketlen munkások számos méhet elpusztítanak. A választmány elhatározta, hogy felterjesztést intéz a miniszteriumhoz s kérni fogja, hogy ugyanazon rendeletet, melylyel a kolozsvári méz-ipart annak idejében szabályozta, terjessze ki valamennyi várcsra és az összes vármegyékre. —

Válasz tkts. Pinkert urnak.

T. Pinkert ur a „jobb műrajkészítési“ czimű munkámra megtette észrevételét, még mielőtt befejeztetett volna. Szerinte áprilisben már készíthetők a műrajak délmagyarországon s kérdésbe tette, hogy nálunk június lenne a jó rajkészítés ideje. Ugy tűnik fel, mintha nem ismerné az erdővel borított hegyes vidékek éghajlatát, természeti sajátságait. A mi vidékünk egy hónappal hátrább áll délmagyarországnál fejlődésben. Bizony nálunk június marad a rajzási időnek és így a jó műrajkészítésnek is. Még kedvezőnek látszó időjárással is sok mellékes ok foly be, hogy mégis csak június marad a jó rajkészítési időnek. Rosszat készíthetünk kora tavasztól őszig mindig, de nincs köszönet benne.

Pinkert ur szerint az anyakas saját rajával ugyanazon eredményt adja, bármelyik mód szerint. Én tagadom. Egyszer azt igyekeztem kimutatni az általam legjobbnak tartott, felhozott két példa összehasonlításában — a mint P. ur is hátrább láthatta, — hogy nem ugyanazon eredményt adja.

Igen nagy fontossággal bír a rajkészítésnél, hogy az öreg és fiatal méhek, a fiasítás, építmény és az anya a megosztás alkalmával mily helyzetbe jutnak, ugyanazt az időt véve tekintetbe.

A teljesen fiatal nemzedék tovább kitart az időken utánpótlás nélkül is, mint az idősebb, azért, ha kibuvandó fiasítás nincs is 3 hétig

nála, semmi hiány, a véletlen elhulltakat kivéve. A hol az öreg méhek vannak, ott mindennap nagy mennyiség vész el az idősség folytán, ezt a számos fiasításnak kell helyre ütni azonnal. Így kiegyenlítve, 3 hétre meg volnánk mindkettővel. Most kérdés: melyikkel jön a termékegye anyja?

A fiatal nemzedék, mely az anyakaptárból ki nem járt és az új kaptárba biztosan megmarad, aránylag igen kevés: szükséges, hogy termékeny anyapetével azonnal lássa el, hogy mielőtt a 6 heti életidejük lejárna, már 3 héttel megelőzőleg, új nemzedékkel nemcsak pótol-tassanak de szaporodjanak is. A hol az öreg méhek vannak, a fiasításokból előjövő nemzedék emezeknél fiatalabb és életideje is hátrább esik: inkább várhat az új anya termékenyülésére, mi ha korán történik, emezeknek hátránya nélkül, igen erőssé válhatik.

Az anya elhelyezése a nép forgalmára is igen nagy befolyással van. Azon fiatal nemzedék, a mely ki nem járt a megosztásig, ha anyát nevel, mindaddig, míg termékeny anya lesz: igen hanyag, aluszékony, a mi a legértékesebb időre esik. Termékeny anyától buzditva, már másnap, a népesség erejéhez mérve, szorgalmas külmunkához fog és naponta mind jobban. A hol pedig a külmunkához szokott kijáró méhek vannak, kevés részük pár napig a fiasításhoz lekötődik ugyan, de a többi észre sem látszik venni az anya hiányát, minden nap szaporodva, nagy erővel gyűjti a mézet. Építnie, fiasítást táplálnia nem kell, sok mézet gyűjt a legkedvezőbb 3 hét alatt.

Albu szerint: a hol a tömérédek építmény és fiasítás van, ott van a fiatal méh is, de anyát nevel s nem dolgozik kellő szorgalommal. A hol a munkához szokott nagy erő van, ott van a termékeny anya is, melyben a fiasítás-étetésre és a nagymérvű építkezésre foglaltatik le minden méz.

Azért is kell, hogy fiatal nemzedékkel legyen a termékeny anya, hogy nyugalomra, munkára ösztönözze petézésével s ez valósággal így is van. Itt sem vész el a drága idő, amott pedig már szorgalmatos munkások voltak, a serkentésre nincsen szükség; erejét mézhordásra fordíthatja mind.

Ezeknek figyelembevételével P. ur is sziveskedik meggyőződni, hogy az anyakas rajával nem mindig azt az eredményt adja. A főmézhordás ideje 3 hét alatt lejár. Mindkét mód szerint az anyakas rajával meglehet, hogy őszire ugyanaz marad, de nem egyformán használják a

legértékesebb időt. Mi pedig a méhet mézéért tartjuk és raj mellett a sok méz, bizony jól fog.

Én egyik rajkészítési módot sem itélem el: a mint a tkts. szerkesztő urnak is irám dolgozatomban beküldésekor, azt a két módot tartom a leghelyesebbnek, midőn csak egy rajzóképes családunk van, s azért hasonlítottam össze ezen két legjobb módot, hogy kiténjék, miben rejlik a nagyobb előny, hogy a rajkészítési módokatnál helyes számitásban jöjjenek azon tényezők, melyek a nagyobb előnyt előmozdítják.

Nekem az Albu ur „Kalauza“ volt kezdettől fogva igazán kalauzom a méhészetben és Berlepschnek az itt említett rajkészítési módja mellett, az ő nézeteit vallom ma is, kiváló tiszteletem mellett.

A mi a méhek lesöprését illeti, nem akadály. Mindnyájan kezdők voltunk, egyszer csak neki kellett fognunk az ilyen munkának is. A ki haladni akar, az a nehézségeket legyőzi. Kezdéssel tanulunk. Gyakorlat nélkül nem lett jó méhész még senki. Azt pedig mindenki tudja, hogy úgy seperjen, hogy a méhek és a fiasításban kárt ne tegyen.

A költés-sejtek forgatását és vegyítését nem értem. A lépeket kerettestől ugyan forgathatja össze-vissza, de annyira tájékozatlannak egy kezdőt sem hiszek, hogy a kereteket olyan helyzetbe rakja vissza, hogy az alsó fele felül legyen, de nem is igen teheti a kaptárok legtöbbszörénél. Egyébként ha fiasítást fiasítás után rak, akár alul, akár felül, akár elől, akár hátul, csak hogy keret keret mellett szabályosan álljon, 3 hét alatt a méhek természetesen rendbe hozzák. A fiasítás pedig, nyári időben, akár alul, akár felül, akár elől, akár hátul kikél mind. Egyébként hogy a lépeket mily sorban helyezze el, meg volt írva a kezdő méhésznek is azon munkában.

A szerző.

Vidék.

Kentelke, május 25.

Telünk kiválóan jó volt. Méheink nagyon jól teleltek. Márczius 19-én, bárha még az északos helyeken hó volt, kibocsáthattuk takarodni lanya idő mellett s 25-én kezdve már szabad kijárások lett. April hives szelekkel kezdődött, de aztán kiderült s 16-án a kajszai, egy pár napra a cseresnye, aztán a szilva, majd a körtefák dus virágzata, s almafák virágoztak, kevesebb virággal. Méheink rohamosan munkáltak, erősödtek, úgy, hogy már máj. 2-án több kasból herék mutatkoztak s egyes törzsek e hó elején elkezdték a rajzást. De a meleg,

száraz aprillisi napokra május hivesebb, szeles napokat hozott, itt-ott pászmas esőkkel. És ez a rajzásban akadályozólag hatott. Ugy, hogy a rajok rendetlenül jöttek ki, a dolgozó méhek nagyobb része visszamaradt, vagy ha kijött, visszament.

Nekem 22 anyatörzsem, a mennyit telelőre elhelyeztem, telet ki. Egy unoka-rajomnak elveszett az anyja, hihetőleg régiebb lévén, ki-merültség miatt. És hijában adtam neki délmagyarországi kasomba be nem kuozott fiasításos lépet, anyát nem nevelt, hanem elkezdett anyaházakat építeni saját lépein. Most azonban adtam hozzá egy 2-od rajt s teljesen rendbe van, keményen dolgozik. Nálam még eddig 5 Hutterkasomból 3 rajzott, de nagyon rendetlenül. Az első e hó 9-én verte ki első raját s elég népest, de már a 2-ikat 12-én eresztette s harmadnapra a 3-ik és az azutáni napon a 4-et. E kettőt egyesítettem. Hanem tartok tőle, hogy még rajzani fog, mert daczára, hogy kimetszettem s az anya üres és még tele anyaházait kivágtam, a kas felső részében még több anya sipol. Egyik anyakasam népe egy héten tul volt a kas szájánál kirakodva, mig 21-én kirajzott, de a rajnak nagyobb része a mint kirepült, vissza is szállt az anyakasba. Befogtuk egy Hutterkasba, de nem tudtam mitevő legyek. Kaptam ugyan, ugyanakkor egy 3-ad rajat is, de azt, első rajjal összeadni nem lehetett. S az anyakas népe megint kiült, mintha egy bogár se hiányoznék belőle. Azonban, bámulatomra, ezen kasom másnap már újra rajzott, melyet az azelőtti testvéréhez vertem egy műkasba. Adtam nekik más kasból kiszedett lépes kereteket s így van reményem, hogy feljavul. És ez a rendetlen rajzás itt a Sajó mentén mindenütt divik. Mi lesz tovább méhészetünkkel, annak idején tudatni fogom méhésztársainkkal. *) Csak azt jegyzem még meg, hogy a herefiasítással ugyancsak volt bajunk a tavaszon. Hiába fejeztük le, vagy ástuk el a herefiasításos lépeket, újra mást építettek. S nagy baj, hogy most az akácza dus virágzásakor mind felnyalánkolják a drága mézet, kivált a ráccsal el nem látott mű-, vagy el nem látott font kasokból. Ujabb figyelmeztetés ez arra, hogy a nem mozgó kasokkali méhészkedés nem fizeti ki ma már magát.

És ez a tudositásom egyszersmind szolgáljon feleletül Grand Miklós méhészeti felügyelő tagtársunknak a mult évi levelére, melyre akkor, a velem történt méltatlan elbánások miatt, beborult kedélyhangu-

*) Köszönettel fogjuk venni.

latom mellett nem voltam képes válaszolni. De ma már saját magam plántálta gyümölcsfáin, szőlőim között, méheim társaságában biztosítva vagyok a szélhűdéstől.

Vályi Elek.

Teendők a méhesben.

Nálunk az erdélyi részekben, június hó szokott lenni a rajzási, illetőleg a főhordási évad. A ki ezen hónapot okosan fel nem használja, annak egész évi munkája kárba vész. A májusi meleg esők és az arra következett jó, derült, meleg napoknak már is látjuk eredményét, mert a legkisebb törzsök is bámulatos mennyiségű fiasítással birnak, ugyannyira, hogy az idén raj dolgában nem fogunk szűkölködni. Tehát a családok erősen rajra dolgoznak.

A míméhész azonban a rajoknak nem nagyon örvend, hanem inkább a tele bődönöknek; sőt a rajok megakadályozása, mihez kellő értelem is kell, néha türelméből is kihozza. Sokaknak az a szokása van, hogy mézre dolgozván, rajt sehogy sem akarnak elfogadni, hanem tekintet nélkül a család állapotára, azt mézelésre erőltetik, megakadályozzák rajzását s így aztán, se raj, se méz nem lesz. Részemről ezt károsnak tartom, mert a sok bibelődés daczára, alig jutunk valamihez.

Ha a család tulnépes s azonkívül sok a fiasítása: akkor helyezzük azt, rajállapotba, üres lépekre. Kiszedjük az egész családot és a kaptárt tiszta, üres lépekkel töltjük, mihez még csak azon keretet adjuk vissza, melyen az anya van. A kint maradt fiasításos lépekről az összes népet visszaseperjük és a száraz fiasítást gyengébb törzseink közt szétosztjuk. Ily módon, a rajállapotban üres lépekre szorított családunknak táplálásra szorult fiasítása nem maradván, mig újból azon helyzetbe jó, tetemes felesleges mézet ad; sőt felhagyva rajzási szándékával, később a mézürben is serényebben dolgozik.

Önként értetődik, hogy ezen mütét végrehajtására olyan időt válasszunk, mikor bő mézelés van és a család esőzés által nincs akadályozza az első 4—5 napot felhasználni.

Ha pedig nincsen gyengébb család, hova a fiasítást beosszuk, akkor is célszerűbb a rajt kibocsátani és azt helyezni üres lépekre. Lép hiányát sejtközfállal pótolhatjuk, vagy esetleg kezdéses kereteket adunk. Az eredmény — természetes — attól függ, hogy mit kapott építeni valót, mert oly mértékben csökken a méznyereség.

Múrajkészítéseknek is az ideje nálunk június 15-ig van, azután a

család rajoztatásában semmi haszon. Tartalék-anyákat e hó vége felé neveltessünk, avagy az utórajoktól elüzsött fiatal anyákkal alkossunk.

Ha a mézelés nagyobb mérvű: a költő-térben felhalmozott méz is kipergetendő, nehogy esetleg az anya peterakására üres hely ne legyen. A sejtközfal beadásánál ügyelnünk kell arra, hogy azok a költő-tér felső részébe essenek, mert ott nagyobb hő lévén, kevesebb áldozattal gyorsabban építik ki, mint alól. Azonkívül mindig két lép közél kell tennünk, hogy szabályosan építsék ki.

Közgyűlési meghívó.

Az erdélyrészi méhész-egyletnek folyó évi május hó 18-ára egybehívott közgyűlése nem volt megtartható, a miatt, mert a tagok nem jelentek meg eleghendő számban. Ennélfogva, az alapszabályok 6. §-a 1. jegyzete értelmében, a közgyűlés megtartására, az újabb határidő 1890. évi június hó 8-án délután 4 órára tüzetik ki. Gyűlés helye, az erdélyi gazdasági egyesület iroda helyisége, (középutca 6., gr. Mikó-ház) E gyűlésre a t. tagok avval a figyelmeztetéssel hívatnak meg, hogy az alapszabályok 6. §-a értelmében, tekintet nélkül a megjelenő tagok számára, a közgyűlés érvényesen fog határozni.

Gyűlés tárgya: az erdélyrészi méhész-egylet alapszabályainak módosítása.

Az erdélyrészi méhész-egylet választmányának 1890. május 18-án tartott üléséből.

Szentgyörgyi Lajos,
főtítkár.

Br. Bánffy Ernő,
elnök.

Vegyes közlemények.

— Gyakorlott méhész kerestetik. Gyakran találkozunk ilyes felhívással a lapok hirdetési rovatában, de annál kevesebb a jelenkező s z a k é r t ő méhészek száma. A méhészet fejlődése és terjeszkedése okán naponta nagyobb szükség van a műméhészetben jártos egyénekre és sajnosan kell konstatálnunk, hogy ilyenekre vajmi ritkán akadunk. Ez okoktól indítatva, méhészegyletünk, a nyári idény alatt szívesen ad ingyen oktatást a méhészeti telepen s óhajtuk, vajha minél többen vennék igénybe azt.

— Méhészeti Közlöny Amerikában. Milwaukee város 1891. évben iparkiallítást rendez, a melyen külön hírlap kollekczió lesz. E czélból a „M. K.” egy számának a beküldésére kérte fel az amerikai konzul lapunk kiadóhivatalát.

— Bő mézelés. Az erdélyi részek számos vidékéről vett értesítések szerint, általában az időjárás kedvező; a rajzás korábban kezdődött, mint az előző, gyenge években s a megindult bő mézelés a legjobb

reményekkel kecsegteti a méhészt. A türelemből fogyni nem tudó méhészek elég régóta hangoztatják, hogy „még jöni fog.“

— **Sötér Kálmán könyve**, a „Méh és világa“, melyen nagy tudományu méhésztársunk oly sok éven át dolgozott, valószínűleg nem-sokára meg fog jelenni. A méhészközönség nagy érdeklődéssel várja e munkát, melynek kiadása eddig, a szerzőtől független akadályok miatt késett.

— **Méhkaptárok.** Még néhány 6-os és 9-es méhkas kapható Bo ér Sándornál Kolozsvárt. E teljesen kifogástalan kaptárokat ajánljuk méhésztársainknak. Ugyanezekből állítottatott ki egy példány a bécsi gazd. kiállításra. Ára: z 6 os 12 frt, a 9-es 18 frt.

— **A kolozsvári sejtközfal-gyár**, többek kívánsága folytán, 10—15 cm. magas lemezeket is bocsájt forgalomba, kilónként 1 frt 80 krjával. A gyár ezzel nagy kedvezményt nyújt azoknak, a kik nincsenek abban a helyzetben, hogy a sejtközfalat egész keret nagyságban adhas-sák be méheiknek.

— **Méhészeti eszközök.** A D a r n a y és K i s s, helybeli vas-kereskedő-cég, a méhészeti eszközökből nagyobb raktárt rendezett be. Valamennyi szükségesebb méhészeti eszköz, valamint a lépkezdés, nevezett cégnél jutányos árban kapható.

— **A jobb műrajkészítési módokról**, lapunk 8, 9. számában közölt pályamunkában, tördelési hiba okán, értelemzavaró változtatás történt, a mit a következőkben igazítunk helyre: (106. lap.) a) mód szerint junius 21-től julius 12 ig nines szaporodás, sem veszteség; ju-lius 12-től aug 2-ig 42 ezer szaporodás, veszteség a junius 21 iki össz-szeg 54 ezer. Jelen összeg 42,000. b) mód szerint: junius 21-től julius 12-ig szaporodás 42,000, veszteség nincsen; jelen összeg 66,000. Julius 12-től aug. 2-ig szaporodás 33,600, (a vén anya petézése csökken), veszteség a junius 21-iki létszám 24,800. Jelen összeg 75,660; 33,000-ezerrel több, mint a) mód szerint. Innen számítódik a 2-ik (sarjuból) mézelés.

A méhész-egyleti rendes tagsági díj 2 frt, köri tagsági díj 1 frt. A tagsági díjak G e b h a r d t D ö m e méhészegyleti pénztárnoknak küldendőek Kolozsvárt. A tagsági díj fizetési kötelezettség 5 évig tart. (Alapszabály 4 §.)

Lapfelügyelő bizottság: Álbú József, Csiki J. József, Gebhardt Döme, Szentgyörgyi Lajos, Wieder József.

Szerkesztésért felelős: **Bodor László.**

Nyomatott Gámán János örökösseinél.